

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2000

Utgiven i Helsingfors den 6 juli 2000

Nr 648—657

INNEHÅLL

Nr		Sidan
648	Lag om ändring av utlänningslagen.....	1723
649	Lag om ändring av kyrkolagen.....	1727
650	Lag om ändring av patentlagen.....	1729
651	Lag om ändring av lagen om växtförädlarrätt.....	1733
652	Lag om ändring av lagen om specialiserad sjukvård.....	1734
653	Lag om ändring av lagen om patientens ställning och rättigheter.....	1736
654	Lag om ändring av 11 § lagen om pension för arbetstagare.....	1739
655	Lag om ändring av 11 och 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare.....	1741
656	Lag om ändring av 11 och 17 § lagen om pension för företagare.....	1742
657	Lag om vissa understöd som betalas ur Statens bostadsfond.....	1743

Nr 648

Lag

om ändring av utlänningslagen

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen av den 22 februari 1991 (378/1991) 33 a, 34 och 34 a §, 57 § 2 mom., 62 § och 66 § 1 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder, 33 a § och 57 § 2 mom. i lag 537/1999, 34 § i lag 1269/1997 och i nämnda lag 537/1999, 34 a § i nämnda lag 1269/1997 samt 62 § i lag 154/1995 och i nämnda lag 537/1999, samt
fogas till lagen nya 32 a, 33 b, 33 c, 34 b och 34 c § samt till 61 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 639/1993, nya 3 och 4 mom. som följer:

32 a §

Asylutredning

Polisen eller gränsbevakningsväsendet utreder identitet, resrutt och inresa för en utlänning som ansöker om asyl eller uppehållstillstånd på grund av behov av skydd.

Utlänningsverket eller polisen verkställer ett förhör för att utreda de grunder som sökanden anger för att han eller hon i sitt hemland eller det land där han eller hon är stadigvarande bosatt är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar.

Vid förhöret skall asylsökanden särskilt

tillfrågas om hur han eller hon förhåller sig till att eventuellt avlägsnas ur landet och sändas till ett tryggt asyl- eller ursprungsland samt till ett inreseförbud. Dessutom skall det utredas om sökanden har andra grunder för att stanna i landet.

33 a §

Tryggt asylland

Som ett tryggt asylland för asylsökanden kan betraktas en sådan stat som utan geografiska förbehåll har tillträtt och iakttagit konventionen angående flyktingars rättsliga

RP 15/2000
FvUB 13/2000
RSv 96/2000

ställning (FördrS 77/1968), den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (FördrS 8/1976) samt konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (FördrS 60/1989).

33 b §

Tryggt ursprungsland

Som ett tryggt ursprungsland för asylsökanden kan betraktas en stat där han eller hon inte löper risk för förföljelse eller allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

Vid bedömningen av ett tryggt ursprungsland beaktas särskilt om

1) staten har ett stabilt och demokratiskt samhällssystem,

2) staten har ett oavhängigt rättsväsende och om nivån på rättskipningen motsvarar de krav som skall ställas på en rättvis rättegång, och om

3) staten har tillträtt de viktigaste internationella konventionerna om mänskliga rättigheter och om det i staten har förekommit allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

33 c §

Avgörande av asylansökan av en utlänning som kommer från ett tryggt asyl- eller ursprungsland

Utlänningsverket kan avslå en asylansökan och en ansökan om uppehållstillstånd samt samtidigt besluta om avvisning, om utlänningen har kommit från

1) ett tryggt asylland enligt 33 a § där han eller hon kunde ha fått sådant skydd som avses i 30 eller 31 § och dit han eller hon tryggt kan sändas tillbaka, eller från

2) ett tryggt ursprungsland enligt 33 b § där han eller hon inte hotas av att bli utsatt för sådan behandling som avses i 30 eller 31 § och dit han eller hon tryggt kan sändas tillbaka.

Förutsättningarna för beviljande av asyl och uppehållstillstånd bedöms individuellt för varje asylsökande med beaktande av de utredningar som sökanden företett om sina förhållanden i staten i fråga samt uppgifter om förhållandena i staten. Myndigheten skall särskilt fråga sökanden om grunderna

för att sökanden anser att staten i fråga inte är trygg för honom eller henne.

Utlänningsverket skall besluta om ansökan senast inom sju dagar efter det att förhållningsprotokollet har färdigställts och registrerats vid utlänningsverket.

Utlänningsverket skall ge en utlänning som skall sändas tillbaka till ett tryggt asyl- eller ursprungsland ett dokument av vilket framgår att hans eller hennes asylansökan inte har prövats i sak i Finland. Dokumentet ges inte om asylansökan avgörs med stöd av 34 b §.

34 §

Uppenbart ogrundad asylansökan

En asylansökan kan anses vara uppenbart ogrundad, om

1) den inte motiveras med allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller andra grunder som har anknytning till förbudet mot tillbakasändning eller till fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politisk uppfattning,

2) sökanden har för avsikt att missbruka asylförfarandet, eller om

3) asylsökanden har kommit från ett tryggt asyl- eller ursprungsland dit han eller hon tryggt kan sändas tillbaka och utlänningsverket inte av vägande skäl har kunnat avgöra asylansökan inom den tid som föreskrivs i 33 c §.

34 a §

Avgörande av uppenbart ogrundad asylansökan

När utlänningsverket med stöd av 34 § avslår en asylansökan som uppenbart ogrundad och en därtill ansluten ansökan om uppehållstillstånd, beslutar utlänningsverket samtidigt om avvisning.

34 b §

Avgörande av asylansökan vid tillämpning av Dublinkonventionen eller nordiska passkontrollöverenskommelsen

Utlänningsverket kan avslå en asylansökan och en ansökan om uppehållstillstånd samt samtidigt besluta om avvisning, om utlänningen

1) kan sändas till en annan stat som enligt Dublinkonventionen är skyldig att pröva hans eller hennes asylansökan, eller

2) kan sändas tillbaka till ett annat nordiskt land med stöd av överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om upphävande av passkontrollen vid de internordiska gränserna.

En utlänning som sänds tillbaka till en stat som tillämpar Dublinkonventionen får av polisen en passersedel i enlighet med konventionen.

34 c §

Avgörande av ny asylansökan eller ny ansökan om uppehållstillstånd

Utlänningsverket kan avslå en asylansökan eller en ansökan om uppehållstillstånd samt samtidigt besluta om avvisning, om en utlänning som fortfarande vistas i Finland lämnar in en ny ansökan efter det att han eller hon av utlänningsverket eller förvaltningsdomstolen har meddelats ett negativt beslut på sin tidigare ansökan och den nya ansökan inte innehåller några sådana nya grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet. En ny ansökan kan likaså avslås, om en utlänning som lämnat Finland återvänder inom en kort tid och den nya ansökan inte innehåller några sådana grunder för att stanna i landet som påverkar avgörandet av ärendet. En ny ansökan uppskjuter inte heller verkställigheten av ett tidigare avvisningsbeslut.

Det förhör som avses i 32 a § verkställs inte, om det av asylansökan inte framgår några nya grunder som påverkar ärendet.

57 §

Överklagande av utlänningsverkets beslut

En utlänning som är missnöjd med utlänningsverkets beslut om asyl eller om uppehållstillstånd som beviljas på grund av behov av skydd eller med utlänningsverkets därtill anslutna beslut om avvisning eller med ett beslut om när flyktingskap upphör, får på den grunden att beslutet strider mot lag anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol enligt förvaltningsprocesslagen.

61 §

Besvärsförfarandet

I asylärenden får besvärsskriften också ges in till Helsingfors förvaltningsdomstol. Utlänningsverket skall då, efter att av Helsingfors förvaltningsdomstol ha fått underrättelse om besvären ställa de handlingar som ligger till grund för beslutet till förvaltningsdomstolens förfogande omedelbart sedan besvaren inkommit.

Förvaltningsdomstolen kan avgöra en ansökan om förbud mot verkställighet av ett beslut som utlänningsverket fattat med stöd av 33 c eller 34 a—34 c §, utan att utlåtan- de enligt 1 mom. inhämtats av utlännings- verket. I dessa ärenden kan förvaltnings- domstolen avgöra en ansökan om förbud mot verkställighet och besvären i en sam- mansättning med en domare. Förvaltnings- domstolen skall avgöra de ärenden som av- ses i detta moment i brådskande ordning.

62 §

Möjligheterna att verkställa vissa beslut

Ett beslut om avvisning som fattats med stöd av 37 § får verkställas utan hinder av att ändring i beslutet har sökts. Utlännings- verkets beslut om avvisning av en asylsökande får dock inte verkställas förrän ären- det har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut, om inte något annat bestäms i denna paragraf.

Utlänningsverkets beslut om avvisning som har fattats med stöd av 34 b eller 34 c § kan verkställas omedelbart efter det att sökanden har delgetts beslutet, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Utlänningsverkets beslut om avvisning, som har fattats med stöd av 33 c eller 34 a §, kan verkställas tidigast åtta dagar efter det att sökanden har delgetts beslutet, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Innan verkställigheten inleds skall det säker- ställas att minst fem vardagar har ingått i tidsfristen. Utlänningsverkets beslut om ut- visning får inte verkställas förrän ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ansökan om besvärstillstånd i fråga om förvaltningsdomstolens beslut om avvisning av en asylsökande uppskjuter inte verkstäl-

ligheten av beslutet, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Utlänningsverkets beslut om avvísning och utvisning får dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om utlänningen i närvaro av två ojäviga vittnen meddelar att han eller hon samtycker till att beslutet verkställs och undertecknar en anteckning därom i beslutet.

66 §

Delgivning

När ett beslut enligt denna lag skall delges en utlänning, iakttas i tillämpliga delar lagen om delgivning i förvaltningsärenden (232/1966). Vid delgivning av beslutet i ett

asylärende skall sökanden samtidigt under rättas om hur han eller hon har möjlighet att få juridisk hjälp för att anföra besvär.

Denna lag träder i kraft den 10 juli 2000.
Lagen tillämpas på asylansökningar som har inlämnats efter ikraftträdandet.

Lagen tillämpas också på de före lagens ikraftträdande inlämnade asylansökningar i fråga om vilka förhörsprotokollet inte har färdigställts och registrerats vid utlänningsverket vid ikraftträdandet på det sätt som avses i 33 c § 3 mom.

Ärenden som är anhängiga vid en domstol när lagen träder i kraft avgörs och verkställs enligt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Inrikesminister *Kari Häkämies*

Nr 649

L a g**om ändring av kyrkolagen**

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

På förslag av kyrkomötet och enligt riksdagens beslut upphävs i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/1993) 24 kap. 6 § 2 mom., ändras 6 kap. 2 a § 3 mom., 22 kap. 2 § 1 mom. 6 a-punkten och 24 kap. 6 § 1 mom., av dessa lagrum 6 kap. 2 a § 3 mom. och 22 kap. 2 § 1 mom. 6 a-punkten sådana de lyder i lag 59/1996, och fogas till 6 kap. 2 a §, sådan den lyder i nämnda lag 59/1996 och i lag 1303/1997, ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. blir 4 mom., och till 24 kap. en ny 5 c § som följer:

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare*A. Allmänna stadganden*

2 a §

Studier och examensbevis från utlandet

På medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige tillämpas utöver de lagar som nämns i 1 och 2 mom. lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen mellan de nordiska länderna om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier (651/1998).

I kyrkoordningen ingår närmare bestämmelser om hur de lagar som nämns i 1—3 mom. skall tillämpas vid beslut om behörighet för tjänster i kyrkan, i en församling eller en kyrklig samfällighet.

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte något

annat stadgas eller bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen

6 a) att besluta om erkännande och jämställande av sådana studier eller sådan utbildning eller yrkespraktik utomlands som avses i 6 kap. 2 a §, samt om den behörighet som i sistnämnda lagrum avsedda examina medför,

24 kap.

Underställning och ändringssökande

5 c §

Besvärsförbud i ärenden som hör till konkurrensrådets behörighet

Ändring i ett sådant beslut av en myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet, av ett domkapitel eller av kyrkostyrelsen som gäller upphandling får inte sökas på den grund att beslutet strider mot lagen om offentlig upphandling (1505/1992), om prövningen av ärendet hör till konkurrensrådets behörighet.

6 §

Besvärsmyndigheter

Besvär anförs, om inte något annat bestäms i denna lag

1) hos kyrkorådet eller församlingsrådet över beslut av direktioner, kapellråd och distriktsråd samt över sådana beslut som fattats av kyrkorådets eller församlingsrådets ordförande eller vice ordförande eller en tjänsteinnehavare med stöd av 10 kap. 4 § 2 mom.,

2) hos domkapitlet över beslut av en annan myndighet i en församling eller i en

kyrklig samfällighet samt över prästval, församlingsval och val av ombud till kyrkomötet, och

3) hos högsta förvaltningsdomstolen över beslut av ett domkapitel eller kyrkostyrelsen.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2000.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President
TARJA HALONEN

Kulturminister Suvi Lindén

Nr 650

L a g

om ändring av patentlagen

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i patentlagen av den 15 december 1967 (550/1967) 1 §, 8 § 2 mom., 8 a §, 12 § 1 mom., 22 § 6 mom., 25 §, 33 § 2 mom., 52 § 1 mom., 56 § 1 mom. och 71 § 1 mom., av dessa lagrum 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 407/1980, 8 § 2 mom., 8 a §, 22 § 6 mom. och 56 § 1 mom. sådana de lyder i lag 387/1985 och 25 § och 52 § 1 mom. sådana de lyder i lag 243/1997, samt

fogas till lagen nya 1 a, 1 b, 3 a, 3 b och 46 a § som följer:

1 §

Den som har gjort en uppfinning, som kan tillgodogöras industriellt, eller den till vilken uppfinnarens rätt övergått, har rätt att efter ansökan erhålla patent på uppfinningen och därigenom förvärva ensamrätt att yrkesmässigt utnyttja uppfinningen enligt vad som bestäms i denna lag.

Som uppfinning anses inte vad som utgör enbart

- 1) en upptäckt, vetenskaplig teori eller matematisk metod,
- 2) en konstnärlig skapelse,
- 3) en plan, regel eller metod för intellektuell verksamhet, för spel eller för affärsverksamhet eller ett datorprogram, inte heller
- 4) ett framläggande av information.

Såsom uppfinning anses inte ett sådant förfarande för kirurgisk eller terapeutisk behandling eller för diagnostisering som skall utövas på människor eller djur. Det som sägs ovan utgör inget hinder för att patent meddelas på alster, däribland ämnen eller blandningar, som är avsedda att användas vid förfarande av ovan angivet slag.

Patent meddelas inte på växtsorter eller djurraser. Uppfinningar som avser växter eller djur är dock patenterbara, om uppfinningens genomförbarhet inte är tekniskt begränsad till en växtsort eller djurras. Begrep-

pet växtsort, som avses i denna lag, definieras i artikel 5 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt.

Patent meddelas inte på ett väsentligen biologiskt förfaringssätt för förädling av växter eller djur. Ett förfaringssätt för förädling av växter eller djur anses i denna lag vara väsentligen biologiskt, om det i sin helhet består av naturliga företeelser som korsning eller urval. Det som sägs ovan begränsar inte patenterbarheten hos sådana uppfinningar vilkas föremål är ett mikrobiologiskt förfaringssätt eller andra tekniska förfaringssätt eller en produkt som har framställts med dessa förfaringssätt. Med ett mikrobiologiskt förfaringssätt avses i denna lag ett förfaringssätt vid vilket mikrobiologiskt material används eller vars föremål är mikrobiologiskt material eller med vilket mikrobiologiskt material framställs.

Patent kan meddelas på en uppfinning också då den avser en produkt som består av eller innehåller biologiskt material eller ett förfarande genom vilket biologiskt material framställs, bearbetas eller används. Biologiskt material, som isolerats från sin naturliga miljö eller framställts genom ett tekniskt förfaringssätt, kan vara föremål för en uppfinning även om det redan förekom i naturen. Med biologiskt material avses i denna

lag material som innehåller genetisk information och som kan reproducera sig självt eller som kan reproduceras i ett biologiskt system.

1 a §

Människokroppen i sina olika bildnings- och utvecklingsstadier, liksom enbart upptäckten av en av dess beståndsdelar, inbegripet en gensekvens eller en delsekvens av en gen, kan inte utgöra patenterbara uppfinningar.

En isolerad beståndsdel av människokroppen eller en på annat sätt genom ett tekniskt förfaringssätt framställd beståndsdel, inbegripet en gensekvens eller en delsekvens av en gen kan, utan hinder av vad som bestäms i 1 mom., utgöra en patenterbar uppfinning, även om denna beståndsdelns struktur är identisk med strukturen hos en naturlig beståndsdel, förutsatt att villkoren för patenterbarhet i övrigt uppfylls.

1 b §

Patent meddelas inte på en uppfinning vars kommersiella utnyttjande skulle strida mot allmän ordning eller god sed.

Kommersiellt utnyttjande av en uppfinning skall inte anses strida mot allmän ordning eller god sed endast på den grund att det är förbjudet i lag eller förordning.

När 1 mom. tillämpas är särskilt följande uppfinningar inte patenterbara:

- 1) förfaringssätt för kloning av mänskliga varelser,
- 2) förfaringssätt för ändring i den genetiska identiteten hos mänskliga könsceller,
- 3) användning av mänskliga embryon för industriella eller kommersiella ändamål, och
- 4) sådana förfaringssätt för ändring i den genetiska identiteten hos djur och som sannolikt kan förorsaka dem lidande utan att de medför några påtagliga medicinska fördelar för människor eller djur, samt djur som framställs genom sådana förfaringssätt.

3 a §

Det skydd ett patent ger för ett biologiskt material som på grund av uppfinningen har bestämda egenskaper, omfattar allt biologiskt material som erhålls ur det biologiska materialet genom reproduktion eller mångfaldigande i identisk eller differentierad form och som har samma egenskaper.

Det skydd ett patent ger för ett förfaringssätt som gör det möjligt att framställa biologiskt material som på grund av uppfin-

ningen har bestämda egenskaper, omfattar det biologiska material som direkt framställs genom detta förfaringssätt och allt annat biologiskt material som genom reproduktion eller mångfaldigande i identisk eller differentierad form framställs från det direkt framställda biologiska materialet och som har samma egenskaper.

Det skydd ett patent ger för en produkt som innehåller eller består av genetisk information omfattar, om inte något annat följer av 1 a § 1 mom., allt material i vilket produkten införlivas och i vilket den genetiska informationen innefattas och utövar sin funktion.

Det skydd som avses ovan omfattar inte biologiskt material som framställs genom reproduktion eller mångfaldigande av sådant biologiskt material som av patenthavaren, eller med dennes samtycke, har släppts ut på marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, när reproduktionen eller mångfaldigandet är ett nödvändigt led i den användning för vilken det biologiska materialet har släppts ut på marknaden, förutsatt att det framställda materialet inte senare används för ytterligare reproduktion eller mångfaldigande.

3 b §

Med avvikelse från 3 a § 1—3 mom. innebär försäljning eller annan saluföring av vegetabiliskt reproduktionsmaterial från patenthavaren, eller med dennes samtycke, till en jordbrukare för att utnyttjas i jordbruket, att jordbrukaren har rätt att själv använda sin skörd för reproduktion eller mångfaldigande i det egna jordbruket, varvid omfattningen av och de detaljerade villkoren för denna avvikelse skall överensstämma med vad som föreskrivs i artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 2100/94 om gemenskapens växtförädlarrätt.

Med avvikelse från 3 a § 1—3 mom. innebär försäljning eller annan saluföring av avelsboskap eller annat animaliskt reproduktionsmaterial från patenthavaren, eller med dennes samtycke, till en jordbrukare att jordbrukaren har rätt att använda den skyddade boskapen för jordbruksändamål. Denna rätt omfattar att jordbrukaren får förfoga över djuret eller annat animaliskt reproduktionsmaterial för sin jordbruksverksamhet, men inte att jordbrukaren får sälja det inom ramen för eller i syfte att bedriva kommersiell reproduktionsverksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och genomförandet av undantagen i 2 mom. kan vid behov meddelas genom förordning av statsrådet.

8 §

Ansökan skall innehålla en beskrivning av uppfinningen, vid behov innefattande även ritningar, samt bestämd uppgift om vad som söks skyddat genom patentet (patentkrav). Den omständigheten att uppfinningen avser kemisk förening medför inte att bestämd användning måste anges i patentkravet. Beskrivningen skall vara så tydlig att en fackman med ledning därav kan utöva uppfinningen. En uppfinning som avser biologiskt material eller vid utövandet av vilken används biologiskt material anses i de fall som nämns i 8 a § vara tillräckligt tydligt angiven endast om dessutom villkoren i den paragrafen är uppfyllda.

8 a §

Om en uppfinning gäller biologiskt material eller om det vid utövandet av en uppfinning skall användas biologiskt material som varken är allmänt tillgängligt eller kan beskrivas så i ansökningshandlingarna att en fackman med ledning av dessa kan utöva uppfinningen, skall ett prov av det biologiska materialet deponeras senast den dag då ansökan görs. Det biologiska materialet skall därefter fortlöpande finnas deponerat så att den som enligt denna lag har rätt att få prov från det biologiska materialet kan få detta i Finland. Genom förordning av statsrådet bestäms var depositioner kan göras.

Upphör ett deponerat biologiskt material att vara livsdugligt eller kan av annan orsak prov inte tillhandahållas från det, kan det ersättas med en ny deposition av samma biologiska material på det sätt som bestäms genom förordning av statsrådet. Har så skett, skall den nya depositionen anses gjord den dag då den tidigare depositionen gjordes.

12 §

En sökande som inte har hemvist i Finland skall ha ett inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bosatt ombud, som har rätt att företräda sökanden i frågor som gäller ansökan.

22 §

Om biologiskt material har deponerats enligt 8 a §, har var och en rätt att få prov från det biologiska materialet sedan handlingarna har blivit offentliga enligt 1, 2 eller 3 mom. Utan hinder av vad som sagts ovan får prov likväl inte lämnas ut till den som enligt gällande bestämmelser inte får ta befattning med det deponerade biologiska materialet. Prov lämnas inte heller ut till någon vars befattning med provet med hänsyn till dess skadebringande egenskaper kan vara förbunden med en påtaglig risk.

25 §

Patentmyndigheten skall med anledning av en invändning upphäva ett patent om

1) det har meddelats, fastän villkoren enligt 1, 1 a, 1 b och 2 § inte har uppfyllts,

2) det avser en uppfinning som inte är så tydligt angiven att en fackman med ledning därav kan utöva den,

3) det omfattar något som inte framgick av ansökan då den gjordes, eller om

4) patentskyddet har utvidgats efter att det meddelande som avses i 19 § 1 mom. har lämnats.

Patentmyndigheten skall förkasta en invändning om det inte finns något sådant hinder som avses i 1 mom. för att hålla patentet i kraft.

Om patenthavaren under tiden för behandlingen av invändningen ändrar patentet så att det inte föreligger något sådant hinder som avses i 1 mom. för att hålla patentet i kraft i ändrad form, skall patentmyndigheten hålla patentet i kraft i ändrad form.

Om patentet hålls i kraft i ändrad form, skall patentmyndigheten hålla den ändrade patentskriften allmänt tillgänglig.

Patentmyndigheten skall kungöra ett beslut som fattats med anledning av en invändning sedan beslutet har vunnit laga kraft.

33 §

Sökandens skyldighet enligt 12 § att ha ett inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bosatt ombud inträder först då ansökan kan upptagas till prövning.

46 a §

Kan en förädlare inte erhålla eller utnyttja

en växtförädlarrätt utan att göra intrång i ett tidigare meddelat patent, får förädlaren ansöka om tvångslicens att utan ensamrätt utnyttja den uppfinning som skyddas av patentet mot lämplig avgift, om en sådan licens är nödvändig för att den växtsort som skall skyddas skall kunna utnyttjas. Om förädlaren beviljas en sådan tvångslicens, har patenthavaren på skäliga villkor rätt till en ömsesidig licens att använda den skyddade sorten.

De som ansöker om sådan licens som avses i 1 mom. skall visa att de utan framgång har vänt sig till patenthavaren för att erhålla ett licensavtal och att växtsorten utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den uppfinning som avses i patentet.

I lagen om växtförädlarrätt (789/1992) bestäms om patenthavarens rätt att få tvångslicens att utnyttja en sort som har skyddats med växtförädlarrätt.

52 §

På talan därom skall domstolen förklara ett patent ogiltigt om

1) det avser en uppfinning som inte fyller villkoren i 1, 1 a, 1 b och 2 §,

2) det avser en uppfinning som inte är så tydligt angiven att en fackman med ledning därav kan utöva den,

3) det omfattar något som inte framgick av ansökan när den gjordes, eller om

4) patentskyddet har utvidgats efter att det meddelande som avses i 19 § 1 mom. har lämnats.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

56 §

Åberopar en patentsökande sin ansökan gentemot någon annan innan handlingarna i ansökningsärendet blivit offentliga enligt 22 §, är sökanden skyldig att på begäran lämna sitt samtycke till att denne får ta del av handlingarna. Omfattar patentansökan en sådan deposition av biologiskt material som avses i 8 a §, skall samtycket också inbegripa rätt att få prov från depositionen. Bestämmelserna i 22 § 6 mom. 2 och 3 meningens samt 7 och 8 mom. tillämpas även då någon vill få prov med stöd av ett sådant samtycke.

71 §

En patenthavare som inte har hemvist i Finland skall ha ett inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bosatt ombud, som har rätt att för patenthavaren ta emot delgivning av stämning, kallelser och andra handlingar i mål och ärenden som rör patentet, med undantag av stämning i brottmål och föreläggande för part att infinna sig personligen vid domstol. Ombudet skall anmälas till patentregistret och antecknas däri.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 2000.

Bestämmelserna i 3 b och 46 a § i denna lag tillämpas på en patentansökan som har gjorts eller skall anses vara gjord efter att denna lag har trätt i kraft och på patent som har meddelats på en sådan ansökan.

Minister *Kalevi Hemilä*

Nr 651

L a g**om ändring av lagen om växtförädlarrätt**

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen den 21 augusti 1992 om växtförädlarrätt (789/1992) en ny 24 a § som följer:

24 a §

Ömsesidig tvångslicens

Om innehavaren av ett patent på en bioteknisk uppfinning inte kan utnyttja patentet utan att göra intrång i en tidigare meddelad växtförädlarrätt som gäller en sort, får patenthavaren ansöka om tvångslicens att utan ensamrätt utnyttja den växtsort som skyddas av rättigheten, mot lämplig avgift. Om patenthavaren beviljas en sådan tvångslicens, har innehavaren av växtförädlarrätten på skäligen villkor rätt till en ömsesidig licens att använda den skyddade uppfinningen.

De som ansöker om sådan licens som av-

ses i 1 mom. skall visa att de utan framgång har vänt sig till innehavaren av växtförädlarrätten för att erhålla ett licensavtal och att uppfinningen utgör ett viktigt tekniskt framsteg av betydande ekonomiskt intresse i förhållande till den skyddade växtsorten.

I patentlagen (550/1967) bestäms om växtförädlarens rätt att få tvångslicens att använda en uppfinning som skyddats med patent.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 2000.

Denna lag tillämpas på en ansökan om registrering som har gjorts eller skall anses vara gjord efter att denna lag har trätt i kraft och på växtförädlarrätt som har beviljats på en sådan ansökan.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President**TARJA HALONEN**Minister *Kalevi Hemilä*

Nr 652

L a g

om ändring av lagen om specialiserad sjukvård

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 1 december 1989 om specialiserad sjukvård (1062/1989) 12 §, 30 §
1 mom., 32 § och 33 § 2 mom. samt
fogas till lagen en ny 10 b § som följer:

10 b §

Om en verksamhetsenhet inom samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt för hälsovårdscentralerna i sjukvårdsdistriktet tillhandahåller sådan laboratorie- och röntgenservice, medicinsk rehabilitering eller sådana andra motsvarande specialtjänster som avses i 10 § 3 mom., eller tillhandahåller motsvarande tjänster för andra verksamhetsenheter i samkommunen för sjukvårdsdistriktet eller för i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977) avsedda verksamhetsenheter inom samkommunen för ett specialomsorgsdistrikt, kan den föra in de uppgifter som uppkommer vid denna verksamhet i sitt eget register med motsvarande uppgifter samt använda uppgifterna för att ordna och tillhandahålla vård för sina patienter.

Den verksamhetsenhet som beställer tjänster har rätt att utan hinder av de bestämmelser som gäller tystnadsplikt lämna de uppgifter som behövs för tillhandahållandet av tjänsterna till den verksamhetsenhet som tillhandahåller dem. Den verksamhetsenhet som tillhandahåller tjänsterna har på motsvarande sätt, utan hinder av de bestämmelser som gäller tystnadsplikt, rätt att till den som beställer tjänsterna lämna de uppgifter som uppkommit vid tillhandahållandet av tjänsterna.

Om en verksamhetsenhet inom samkommunen för ett sjukvårdsdistrikt enligt avtal tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster eller tjänster som gäller behandling av uppgifter inom hälso- och sjukvården för en annan verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvårdens räkning, kan den inte föra in de uppgifter som uppkommit vid tillhandahållandet av tjänsterna i sitt eget register eller använda uppgifterna i sin egen verksamhet utan samtycke av patienterna i fråga.

12 §

En samkommun för ett sjukvårdsdistrikt skall för ordnandet av specialiserad sjukvård ha sjukhus samt enligt behov separata verksamhetsenheter för sjukvård och andra verksamhetsenheter. Samkommunen fattar beslut om inrättande och indragning av sjukhus och andra verksamhetsenheter. En samkommun kan besluta att en verksamhetsenhet omfattar flera än ett sjukhus eller en separat verksamhetsenhet eller delar av sådana, förutsatt att de tillsammans bildar en helhet som bär ansvaret för vården på det sätt som avses i 32 §.

30 §

En samkommuns sjukhus och andra verksamhetsenheter skall i första hand användas för att bereda invånarna i samkommunens

medlemskommuner sjukvård, om inte något annat följer av arrangemang som avses i 11 § eller av avtal som ingåtts med stöd av 13 eller 14 §.

32 §

Sjukvården på sjukhus och i andra verksamhetsenheter eller någon annanstans på dessas ansvar leds och övervakas av en behörig överläkare eller av någon annan i instruktionen bestämd läkare vid samkommunen för sjukvårdsdistriktet.

33 §

En patient skall inom gränserna för vad ett

Helsingfors den 30 juni 2000

ändamålsenligt ordnande av verksamhetsenhetens verksamhet tillåter om möjligt beredas tillfälle att bland läkarna vid verksamhetsenheten välja den läkare som skall behandla honom eller henne. Även vid fortsatt vård av patienten skall han eller hon alltid då det med tanke på ett ändamålsenligt beredande av vård är möjligt hänvisas till samma läkare.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Osmo Soininvaara*

Nr 653

Lag

om ändring av lagen om patientens ställning och rättigheter

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 augusti 1992 om patientens ställning och rättigheter (785/1992) 2 § 4 punkten, 3 § 1 mom., 4 § 2 mom., 5 § 3 mom. samt 12—14 §, av dessa lagrum 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 560/1994 och 14 § sådan den lyder i lag 636/1995, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård* hälsovårdscentral enligt folkhälsolagen (66/1972), sjukhus och separata verksamhetsenheter för sjukvård samt andra helheter med ansvar för vården som samkommunen för sjukvårdsdistriktet bestämmer enligt lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), enheter som tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), institutet för arbetshygien till den del det tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster enligt lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/1978), statens sinnessjukhus enligt lagen om statens sinnessjukhus (1292/1987), sjukvårdsanstalter enligt lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), sinnessjukhuset för fångar, psykiatriska avdelningar samt andra anstalts-sjukhus och sjukavdelningar samt fängelse-polikliniker enligt förordningen om fängsvårdsväsendet (134/1986), och

3 §

Rätt till god hälso- och sjukvård samt till gott bemötande

Var och en som varaktigt bor i Finland har utan diskriminering och inom gränserna för de resurser som vid respektive tidpunkt står till hälso- och sjukvårdens förfogande rätt till sådan hälso- och sjukvård som hans eller hennes hälsotillstånd förutsätter. Om sådana personers rätt till vård som tillfälligt vistas i Finland gäller vad som särskilt bestäms eller vad som avtalas därom mellan stater på basis av ömsesidighet. Om kommunernas och statens skyldighet att ordna hälso- och sjukvårdstjänster gäller dessutom folkhälsolagen, lagen om specialiserad sjukvård, lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986), mentalvårdslagen (1116/1990), förordningen om fängsvårdsväsendet samt lagen om hälsovården inom försvarsmakten.

4 §

Intagning för vård

Den som är i brådskande behov av vård

skall beredas hjälp eller tas in för vård så som bestäms i 14 § 1 mom. 2 punkten folkhälsolagen, 30 § 2 mom. lagen om specialiserad sjukvård och 15 § lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

5 §

Patientens rätt till information

Om patientens rätt att kontrollera de uppgifter i journalhandlingarna som gäller honom eller henne bestäms i 26—28 § personuppgiftslagen (523/1999). Om patientens rätt att ta del av information som gäller honom eller henne själv gäller dessutom vad som bestäms i 11 och 12 § lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

12 §

Journalhandlingar och annat material som hänförs sig till vård och behandling

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården skall anteckna sådana uppgifter i journalhandlingar som behövs för att ordna, planera, tillhandahålla och följa upp vården och behandlingen av en patient. En verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården och en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som självständigt utövar sitt yrke skall förvara journalhandlingarna samt vid forskning och vård uppkommande prov innehållande biologiskt material och modeller av organ den tid som behövs för att ordna och tillhandahålla vård och behandling för patienten, behandla eventuella ersättningsanspråk i anknytning till vården och behandlingen och bedriva vetenskaplig forskning. Journalhandlingar, prov och modeller skall utplånas omedelbart när ovan nämnda grund för förvaring inte längre finns.

Angående förande av journalhandlingar samt förvaring av dem och prov och modeller som avses i 1 mom. samt om förvaringstiderna enligt användningsändamålet föreskrivs närmare genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Journalhandlingar, prov och modeller får förvaras sedan den i förordning av social- och hälsovårdsministeriet föreskrivna förvaringstiden har gått ut, om det är nödvändigt för att ordna och tillhandahålla vård för patienten. Förvaringsbe-

hovet efter det att förvaringstiden enligt förordning av social- och hälsovårdsministeriet har gått ut skall bedömas minst vart femte år, om inte något annat följer av lag eller datasekretessnämndens tillstånd enligt 43 § 2 mom. personuppgiftslagen.

Angående varaktig förvaring av handlingar föreskrivs i arkivlagen (831/1994).

13 §

Sekretessbelagda uppgifter i journalhandlingarna

Uppgifter i journalhandlingarna är sekretessbelagda.

En yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller någon annan som arbetar vid en verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård eller utför uppdrag för den får inte utan patientens skriftliga samtycke till utomstående lämna sådana uppgifter som ingår i journalhandlingarna. Om patienten saknar förutsättningar att bedöma betydelsen av ett sådant samtycke, får uppgifterna lämnas med skriftligt samtycke av patientens lagliga företrädare. Med utomstående avses i denna lag personer som inte vid verksamhetsenheten eller på uppdrag av den deltar i vården av patienten eller i andra uppgifter i samband med vården. Tystnadsplikten kvarstår efter det anställningsförhållandet eller uppdraget har upphört.

Utän hinder av 2 mom. får lämnas

1) uppgifter som ingår i journalhandlingarna, om det uttryckligen särskilt föreskrivs i lag om utlämnande av uppgifter eller rätt att få del av uppgifter,

2) uppgifter som behövs för ordnande av undersökning och vård av patienten till någon annan verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården samt en sammanfattning av den vård som givits patienten till den verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård eller den yrkesutbildade person inom hälso- och sjukvården som har remitterat patienten till vården, och till den läkare som eventuellt har utsetts till ansvarig läkare för patienten, i enlighet med patientens eller dennes lagliga företrädares muntliga samtycke eller sådant samtycke som annars framgår av sammanhanget,

3) uppgifter som är nödvändiga för ordnande av undersökning och vård av patienten till någon annan finländsk eller utländsk

verksamhetsenhet för hälso- och sjukvård eller yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om patienten på grund av mental störning, utvecklingsstörning eller av någon annan motsvarande orsak saknar förutsättningar att bedöma betydelsen av sitt samtycke och inte heller har någon laglig företrädare, eller om patienten inte kan ge sitt samtycke på grund av att han eller hon är medvetlös eller av någon annan därmed jämförbar orsak,

4) uppgifter om patientens person och hälsotillstånd till en nära anhörig till patienten eller någon annan patienten närstående då patienten är intagen för vård på grund av medvetlöshet eller av någon annan därmed jämförbar orsak, om det inte finns skäl att anta att patienten skulle förbjuda detta, och

5) uppgifter om den hälso- och sjukvård som en avliden person fått under sin livstid på motiverad skriftlig ansökan till den som behöver uppgifterna för att utreda eller tillgodose viktiga intressen eller rättigheter i den mån uppgifterna är nödvändiga för detta ändamål; mottagaren får inte använda eller lämna uppgifterna vidare för något annat ändamål.

Om utlämnande av uppgifter som ingår i journalhandlingar för vetenskaplig forskning och statistikföring gäller vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, lagen om riksomfattande per-

sonregister för hälsovården (556/1989) och personuppgiftslagen.

Med sådant i 3 mom. 2 punkten avsett samtycke som framgår av sammanhanget avses något annat än ett skriftligt eller muntligt samtycke som patienten frivilligt har givit medveten om att uppgifter kommer att lämnas, vem mottagaren är, vilka uppgifter som lämnas samt vilket ändamål uppgifterna lämnas ut för och betydelsen av att de lämnas.

En anteckning om att uppgifter lämnats enligt 2 eller 3 mom. och på vilka grunder detta skett skall göras i journalhandlingarna.

14 §

Brott mot tystnadsplikt

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 13 § 2 mom. och 3 mom. 5 punkten döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen, om inte gärningen skall bestraffas enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller om inte strängare straff för den bestäms någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2000.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Osmo Soininvaara*

Nr 654

L a g

om ändring av 11 § lagen om pension för arbetstagare

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 11 § lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961), sådant detta lagrum lyder i lagarna 459/1986 och 1057/1997, nya 5—11 mom. som följer:

11 §

I 1 mom. avsett nytt pensionssystem, med undantag av frivillig grundpensionsförsäkring som en arbetsgivare ordnar för sina arbetstagare med stöd av 1 c § 3 mom., kan inte omfattas av denna lag efter den 31 december 2000 genom att låta registrera det hos pensionsskyddscentralen, inte heller kan nya arbetstagare efter nämnda datum anslutas till ett pensionssystem som är registrerat hos pensionsskyddscentralen.

Om arbetsgivaren och pensionsanstalten sinsemellan senast den 31 december 2000 kommit överens om att tilläggs-pensionsförsäkringen träder i kraft före den 1 januari 2001, kan detta nya pensionssystem utan hinder av 5 mom. registreras hos pensionsskyddscentralen senast den 31 mars 2001.

Som ett nytt pensionssystem betraktas inte sådant tilläggs-pensionsskydd motsvarande tidigare nivå som till följd av fusion, delning eller affärsöverlåtelse ordnats för arbetstagare som omfattas av ett pensionssystem enligt 1 mom. Detta gäller även sådant pensionsskydd på motsvarande nivå som ordnats för arbetstagare som omfattats av ett pensionssystem som registrerats enligt 1 mom., vilka övergått från en arbetsgivare till en annan inom en sådan koncern som avses i 1 kap. 3 § lagen om aktiebolag (734/1978).

Som ett nytt pensionssystem betraktas inte heller sådant pensionsskydd motsvarande tidigare nivå som ordnats för arbetstagare som omfattats av ett pensionssystem enligt 1 mom. och som övergått från en arbetsgivare till en annan inom ett år från det att det arbetsrättsliga anställningsförhållandet upphörde, när både den gamla och den nya arbetsgivaren tillhör samma pensionskassa som verkar enligt lagen om försäkringskassor. Detta gäller även sådant pensionsskydd på motsvarande nivå som ordnats för arbetstagare som omfattats av ett pensionssystem enligt 1 mom. och vilka övergått till en ny arbetsgivare som efter den 31 december 2000 anslutit sig till samma pensionskassas verksamhetssektor som den gamla arbetsgivaren.

Beslut om ändring av stadgarna för en pensionskassa som avses i lagen om försäkringskassor så att de överensstämmer med denna paragraf skall fattas med enkel majoritet utan hinder av vad som bestäms i 52 § lagen om försäkringskassor och i pensionskassans stadgar.

Som ny pensionsordning betraktas inte heller överföring av ett tilläggs-pensionsförsäkringsbestånd från en pensionsanstalt till en annan.

Närmare bestämmelser om den tilläggs-pensionsförsäkring som avses i 1 mom. ges i

RP 52/2000
 ShUB 11/2000
 RSv 63/2000

3 400301/89

kartan över registrerbara tilläggsförmåner som pensionsskyddscentralen fastställt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Om stadgarna för ett pensionssystem som gäller frivillig tilläggsförsäkring in-

nehåller bestämmelser eller föreskrifter med villkor om att en arbetstagare kan anslutas till pensionssystemet först efter det att han eller hon varit anställd hos arbetsgivaren en viss tid, kan en arbetstagare som den 31 december 2000 omfattats av detta villkor anslutas till pensionssystemet utan hinder av vad som bestäms i denna lag.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 655

Lag

om ändring av 11 och 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1748/1995, samt
ändras 19 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1335/1999, som följer:

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Pensionsskydd som har ordnats med stöd av 11 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare innan lagen trätt i kraft kan dock förbli gällande utan hinder av denna lag.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 656

Lag

om ändring av 11 och 17 § lagen om pension för företagare

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1749/1995,
ändras 17 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1334/1999, samt
fogas till 11 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1749/1995, ett nytt 3 mom. som följer:

11 §

— — — — —
 Beslut om ändring av stadgarna för en pensionskassa som avses i lagen om försäkringskassor så att de överensstämmer med denna paragraf skall fattas med enkel majoritet utan hinder av vad som bestäms i 52 § lagen om försäkringskassor och i pensionskassans stadgar.

17 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom.

1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

— — — — —
 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Pensionsskydd som ordnats med stöd av 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare innan lagen har trätt i kraft kan dock förbli gällande utan hinder av denna lag.

Helsingfors den 30 juni 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Nr 657

L a g

om vissa understöd som betalas ur Statens bostadsfond

Given i Helsingfors den 30 juni 2000

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Av Statens bostadsfonds medel kan inom ramen för de bevillningsfullmakter som fastställts i statsbudgeten understöd beviljas på det sätt som bestäms i denna lag

1) till hyresaravalåntagare för anvisande av bostäder åt bostadslösa och flyktingar (*understöd för det egna kapitalet för anskaffning av bostäder åt bostadslösa*),

2) för hyreshus med ekonomiska svårigheter (*understöd för sanering av ekonomin i hyreshus*), och

3) för det egna kapitalet i bostäder för studerande (*understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande*).

2 §

Definitioner

Med bostadslös avses i denna lag en person som

1) bor utomhus,
2) bor i utrymmen som inte duger till bostad,

3) bor i natthärbärke eller i motsvarande inkvartering av tillfällig natur,

4) bor på anstalt för att bostad saknas eller som inte kan lämna en anstalt för att bostad saknas,

5) genom beslut av myndighet är förpliktad att flytta från sin bostad eller som blir utan bostad på grund av att bostaden rivs, eller som

6) i fråga om boendeförhållandena kan jämföras med personer som avses i 1—4 punkten.

Med flykting avses i denna lag en person som

1) Finland har tagit emot inom sin flyktingkvot,

2) har beviljats asyl i Finland, eller som

3) jämföras med en flykting när lagen om främjande av invandrares integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) tillämpas.

Med studerande avses i denna lag en person som deltar i sådan utbildning för vilken

studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) kan erhållas.

3 §

Syftet med understöden

Understöd för det egna kapitalet för anskaffning av bostäder åt bostadslösa kan beviljas för täckande av det egna kapitalet i nya hyreshus, om byggandet av hyreshuset finansieras med aravalån enligt aravalagen (1189/1993) och om låntagarna förbinder sig att anvisa bostadslösa och flyktingar hyresbostäder som låntagarna äger.

Understöd för sanering av ekonomin i hyreshus kan beviljas för sanering av ekonomin i hyreshus som avses i 2 § 1 mom. lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus (1190/1993) och som har betydande ekonomiska svårigheter samt som inte omfattas av begränsningstiden om tio år enligt 3 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus.

Understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande kan beviljas för täckande av det egna kapitalet i hyreshus avsedda att användas som bostäder för studerande, om uppförandet, ombyggnaden eller renoveringen av huset finansieras med lån enligt aravalagen eller lagen om räntestöd för hyresbostadslån (867/1980) och om hyreshuset inte tidigare har beviljats understöd för andelen eget kapital.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmas närmare om syftet med understöden, om deras maximibelopp och om villkoren för beviljandet av understöd.

4 §

Understödsgivaren

Statens bostadsfond beviljar på ansökan understöd för det egna kapitalet för anskaffning av bostäder åt bostadslösa samt understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande. Statskontoret beviljar på ansökan understöd för sanering av ekonomin i hyreshus.

Understödsgivaren meddelar närmare föreskrifter och anvisningar om ansökningsförfarandet samt om utredningar som skall fogas till ansökan.

5 §

Användningen av bostäderna

Villkor för beviljande av understöd för det egna kapitalet för anskaffning av bostäder åt bostadslösa är att understödstagaren bibehåller det antal hyresbostäder som fastställts när understödet beviljades och som understödstagaren äger, i en angiven kommun att användas av bostadslösa eller flyktingar under 15 år efter det att den första understödsposten har betalats.

Villkor för beviljande av understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande är att mottagaren bibehåller ett aravahyreshus under den begränsningstid som gäller hyreshus och som avses i 3 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus, eller ett hyreshus med räntestöd under den begränsningstid som gäller hyreshus och som avses i 10 § 1 mom. lagen om räntestöd för hyresbostadslån, att användas som hyresbostad för studerande och deras familjer.

Om det under den tid som avses i 1 eller 2 mom. inte längre finns sådana bostadssökande i kommunen som avsågs när understödet beviljades, kan andra personer som uppfyller de villkor som avses i 4 § lagen om användning, överlåtelse och inlösen av aravahyresbostäder och aravahyreshus utses att bo i bostäderna.

Understödsgivaren kan på ansökan av särskilda skäl bevilja befrielse från villkor enligt 1 och 2 mom., om detta är befogat med beaktande av bostadsmarknadssituationen i kommunen.

6 §

Återkrav av understöd

Understödsgivaren skall bestämma att understödet helt eller delvis skall återbetalas till Statens bostadsfond och återkalla understödet till den del som fortfarande är obetald, om understödstagaren har

1) lämnat väsentligen felaktiga uppgifter vid ansökan om understöd eller utbetalning av understöd,

2) hemlighållit omständigheter som väsentligen påverkar beviljandet eller betalningen av understöd,

3) vägrat lämna uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för utbetalningen

eller övervakningen av understödet eller att i behövlig mån bistå vid granskningen,

4) använt understödet för något annat ändamål än det för vilket det beviljats, eller

5) använt eller använder hyreshuset eller hyresbostaden i strid med det som i 5 § förutsätts angående användningen av huset eller bostaden.

Om ett hyreshus som finansierats med understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande säljs eller annars övergår i någon annans ägo eller om huset förstörs i samband med en olyckshändelse under den tid som avses i 5 § 2 mom., kan understödsgivaren av överlåtelsepriset, av en eventuell försäkringsersättning eller av någon annan ersättning återkräva den del som motsvarar understödets andel av hyreshusets värde under den tid då understödet beviljades.

Understödstagaren skall meddela understödsgivaren om ovan i 2 mom. avsedda förändringar i omständigheterna på förhand samt om sådana olyckshändelser som avses ovan i 2 mom. senast inom en månad från händelsen.

7 §

Ränta och dröjsmålsränta

På belopp som med stöd av 6 § skall återbetalas skall betalas årlig ränta från betalningsdagen för understödet enligt den räntesats som avses i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), ökad med tre procentenheter fram till återbetalningsdagen.

Har en understödstagare underlåtit att till understödsgivaren före utsatt förfallodag verkställa den i 6 § avsedda återbetalningen av ett understöd eller en del därav eller ränta enligt 1 mom., eller har understödstagaren inte lämnat det i 6 § 3 mom. avsedda meddelandet inom utsatt tid, skall understödstagaren på det belopp som skall återbetalas till understödsgivaren betala en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen räknat från förfallodagen eller från ändringen av bruksändamålet eller från olyckshändelsen.

8 §

Ändringssökande

En sökande som är missnöjd med ett beslut som Statens bostadsfond eller Statskon-

toret har fattat i en fråga som avses i denna lag eller i författningar som utfärdats med stöd av den får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall framställas till den myndighet som har fattat beslutet. Till beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas anvisningar för rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

I sådana beslut om rättelseyrkande som gäller beviljande av understöd får ändring inte sökas genom besvär. I andra beslut om rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär på det sätt som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Trots besvär kan beslut som avses i 6 § 1 och 2 mom. verkställas i utsvärningsväg.

9 §

Delgivning av beslut

Beslut av understödsgivaren kan tillställas mottagaren för kännedom per post. Delfäendet anses då, såvida inte något annat visas, ha skett den sjunde dagen efter att beslutet har lämnats till posten för vidarebefordran till uppgiven adress. I övrigt skall iakttas vad som föreskrivs om delgivning i förvaltningsärenden.

10 §

Tillsyn och granskningsrätt

Statens bostadsfond övervakar användningen av understöd för det egna kapitalet för anskaffning av bostäder åt bostadslösa och understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande samt iakttagandet av de förutsättningar som anknyter till användningen av understöden. Statskontoret övervakar användningen av medlen för understöd för sänkning av ekonomin i hyreshus.

Tillsynsmyndigheten eller en tjänsteman som denna förordnar har rätt att av understödstagaren för sin granskning och till sitt förfogande få samtliga handlingar och övriga upptagningar som anses nödvändiga för tillsynen samt har rätt att ta sådana kopior av dem som är nödvändiga för tillsynen. Understödstagaren skall dessutom utan obefogat dröjsmål överlämna de uppgifter och utredningar vilka begärts av den som är behörig att utföra granskningen och vilka behövs för granskningen.

Nr 657

11 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 30 juni 2000

12 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 10 juli 2000.

Republikens President
TARJA HALONEN

Minister Maija Perho